

pénzügyminiszter, Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter, Bornemissza Géza iparügyi miniszter, Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatás-ügyi miniszter, Radocsay László igazságügy-miniszter, Szász Lajos közellátásügyi tárca nélküli miniszter és Antal István tárca nélküli nemzetvédelmi-propagandaminiszter. Az ülés jegyzőkönyvét Bárczy István miniszterelnökségi államtitkár vezette.

Horthy áttekintette találkozóját Hitlerrel, hangsúlyozta azokat az érveket, amelyekkel megpróbálta lebeszélni a németeket az ország megszállásáról. Arról próbálta meggyőzni a németeket, hogy a megszállás a kívánttal ellentétes hatással járna, mert egy ilyen lépéssel csupán azt érnék el, hogy az angolok és amerikaiak bombáznák a tengelyhatalmak háborús erőfeszítéseit szolgáló ipari üzemeket, náciellenes ellenállási mozgalom jönne létre, és a munkások sztrájkba lépnének. A németek, akik már kidolgozták a megszállásra vonatkozó terveket, szenttelenül hallgattak, s azt hajtogatták, hogy a Kállay-kormány „áruló” tevékenysége miatt meg kell védeniük biztonságukat és nemzeti érdekeiket. Külön kiemelték Szent-Györgyi Albert szegedi egyetemi tanár és Szvatkó Pál újságíró tevékenységét.

A német vezetők utalásai természetesen nem voltak teljesen alaptalanok. Szent-Györgyi professzort, a Nobel-díjas tudóst Kállay valóban azzal bízta meg, hogy az Isztambulban tartózkodó angolokat és amerikaiakat tájékoztassa a magyar nép és kormány németellenes álláspontjáról és politikájáról. Szent-Györgyit Frey András, a megbecsült budapesti napilap, a *Magyar Nemzet* egyik szerkesztője és Mészáros Gyula professzor kísérte el Isztambulba. Szent-Györgyit csapdába csalták, és ahelyett, hogy az angolokkal és amerikaiakkal tárgyalt volna, valójában német ügynökök előtt fedte fel a miniszterelnök terveit.¹⁸ Szvatkó bátor újságíró volt, aki a magyarországi náciellenes erők törekvéseinek gyakran hangot adott. A németeket különösen bosszantó cikke a *Magyarország* 1944. január 1-jei számában jelent meg. Utalva arra, hogy milyen nehéz Magyarország kivonása a háborúból, egyebek között ezt írta:

A Teheránban elhatározott elv egyébként is rengeteg ellentmondásba ütközik, s alkalmazása sok esetben fizikai lehetetlenség. *Hogyan adja meg magát pl. feltétel nélkül a háborút befejezni akaró ország, ha határainál és közelében semmiféle szövetséges haderő nincs*, amellyel szemben a feltétel nélküli megadás gyakorlatilag végrehajtható volna? Mit cselekedjék?¹⁹

A németek a kezdetektől tudták, hogy a magyar megbízottak kapcsolatban állnak az angolokkal. Egy titkos közlés szerint, amelyet 1943. július 16-án Grote tanácsos, a német külügyminisztérium munkatársa írt alá, Szent-Györgyi és Mészáros ennek az évnek februárjában–márciusában létesített kapcsolatot az „ellenséggel”. Hitler is célozgatott ezekre a kap-